

PROVINCIE
FLEVOLAND

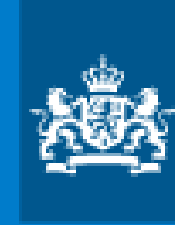
Toekomstbestendig landelijk gebied waar het goed wonen, werken, recreëren en voedsel produceren is

PS Flevoland, 12 april 2023

Programma

- 15.30 – 16.00 uur Korte inleiding over Provinciaal Programma Landelijk Gebied (*Statenzaal*)
- 16.05 – 16.35 uur Aan de slag met een fictieve casus (*Rietkerkzaal*)
- 16.40 – 17.00 uur Wat mag niet ontbreken in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied? (*Statenzaal*)

NPLG

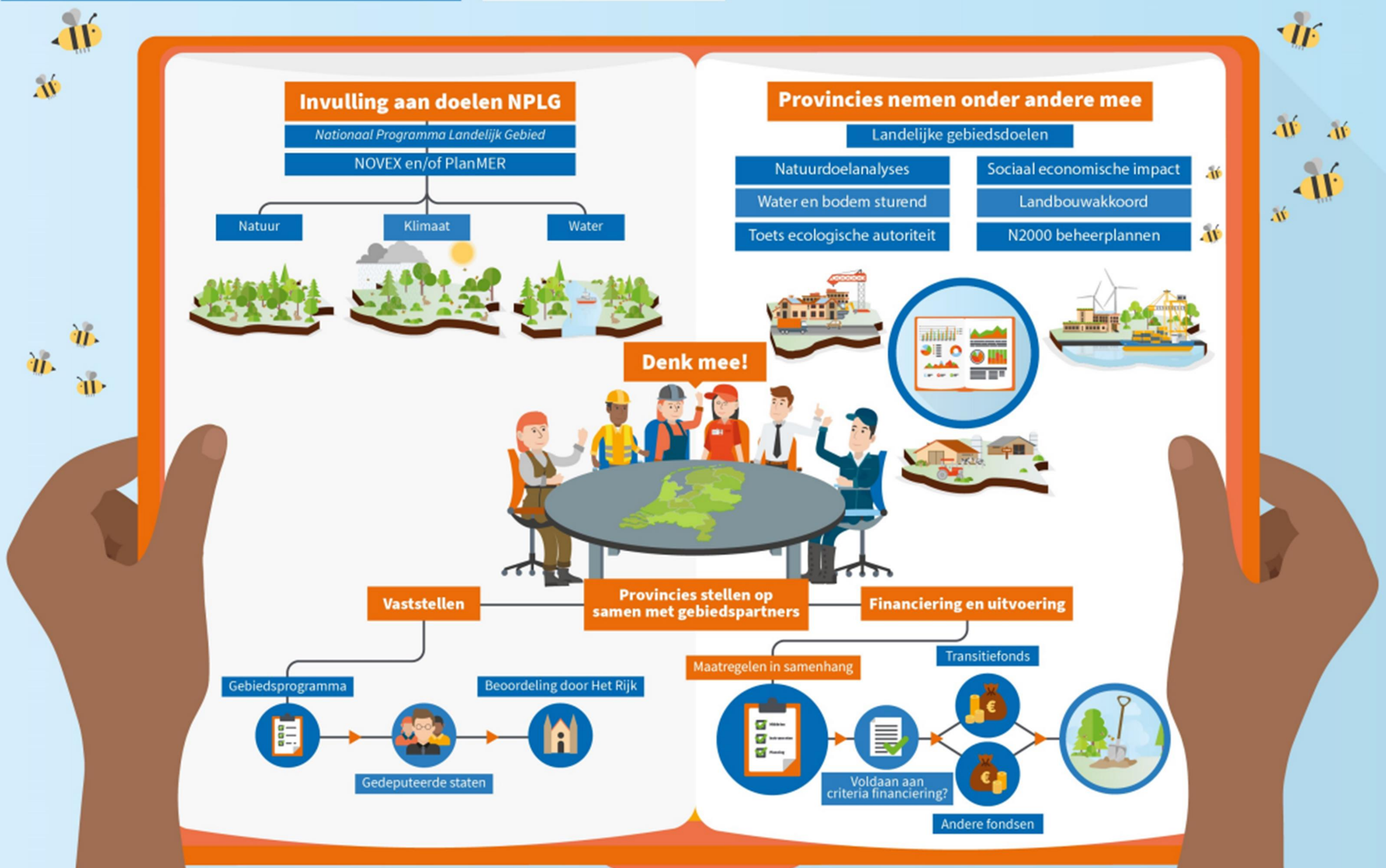
- Ministeries van LNV, I&W en BZK
- Doelen op natuur, water en klimaat

Ontwikkeldocument Nationaal Programma Landelijk Gebied

25 november 2022

Gebiedsprogramma

Wat is het?

PPLG breder dan doelen NPLG

- Ontwerp Gebiedsprogramma - offerte: 1 juli 2023
- Honorering LNV (eind 2023);
 - Transitiefonds Landelijk Gebied
- Meerjarig en adaptief
- Meerdere financieringsmogelijkheden

Samenhang met andere provinciale opgaven

- Omgevingsvisie Flevoland
- Strategische Agenda Flevoland (SAF)
 - Vitale steden en dorpen
 - Toekomstbestendige regionale economie
 - Robuust natuurlijk fundament
- Opgave Energie
- Opgave Wonen
- Opgave Dat gedreven werken

Hoofddoelen Flevoland

- Toekomstbestendige landbouw
- Biodiversiteit

Bouwstenen hoofddoelen

- Landbouw
 - *innovatie*
 - *systeem*
- Leefbaarheid
- Bodem en water
- Groenblauwe dooradering
- Klimaat
- Vitale natuur/stikstof

In Flevoland al langer aan de slag

- Landbouw Meerdere Smaken
- Actieplan Biodiversiteit
- Actieplan bodem en water
- Bossenstrategie
- Programma Nieuwe natuur
- Programma natuur
- Flevolandse Agenda Natuurinclusief
- Klimaatplan Flevoland
- Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB)
- ...

Uitdagingen

- Scheiding landbouw en natuur
- Scheiding landbouw en stad
- Bodemuitputting en -daling
- Verzilting
- Waterkwaliteit en -kwantiteit
- Stikstof en PAS-melders
- Beschikbaarheid energie
- ...

Kenmerken Flevolandse Aanpak

- Toekomst landelijk gebied
- Zoeken naar verbinding
- Oog voor elkaars belangen
- Vrijwilligheid
- Bottom-up, gebiedsgericht
- Kennis, kunde, creativiteit

Dit doen we nu

- Bestaande projecten/processen binnen provincie, gemeenten en Waterschap inventariseren
- Uitnodiging aan samenleving: ideeën indienen
- Gebiedsplan stikstof

Uitnodiging aan de samenleving

- Ideeën toekomst landelijk gebied
 - Samen, bijvoorbeeld met buren
 - Bijdragen aan PPLG-doelen
 - Wat is daarvoor nodig
- Ideeën als input voor gebiedsprogramma
- Geen toezegging voor realisatie
 - Budget Transitiefonds nog niet bekend
- Na bekend budget en kaders start gebiedsproces voor uitwerking plannen en ideeën

Proces

Wat	Wanneer
Uitvraag aan samenleving	Februari 2023
Indienen ideeën	Februari – april 2023
Combineren inbreng	Mei – juni 2023
- overheden, gebiedspartners en ideeën uit het gebied	
Informereren GS/PS, gemeenten, waterschap	Juni 2023
Besluitvorming GS (ontwerp gebiedsprogramma)	Juni 2023
Indienen gebiedsprogramma – ontwerp	Voor 1 juli 2023
Toetsing/honorering door LNV	Najaar 2023
Besluitvorming PS over PPLG	Eind 2023
Gebiedsprocessen uitwerking programma samen met gebied(spartners)	Vanaf 2024

Vervolg werksessie

- 16.05 – 16.35 uur Aan de slag met een fictieve casus
(*Rietkerkzaal*)
- 16.40 – 17.00 uur Wat mag niet ontbreken in het Provinciaal
Programma Landelijk Gebied? (*Statenzaal*)

Aanvullende informatie

Sturingsfilosofie van het Rijk

- Rijk gaat meer sturen op ‘onontkoombare resultaten’
 - internationale doelen leidend
 - doorvertalen naar nationale en provinciale doelen
 - instrumenten en financiering
- Provincies wordt gevraagd:
 - NPLG-doelen uit te werken in een gebiedsprogramma
 - via integrale gebiedsgerichte aanpak (samen met partners) uitvoering te verzorgen

NPLG

- Rijk bepaalt doelen en Transitiefonds
- Provinciaal gebiedsprogramma: 1 juli 2023
- Inclusief gebiedsplan stikstof

Ruimtelijke consequenties

Water en bodem sturend

Regionale stikstofreductie-doelstellingen

Landbouwperspectief

Stikstof

Natuur

Stikstofreductie

Areaaluitbreiding

Instandhoudingsdoelen natuurkwaliteit

Hydrologische doelen

Groenblauwe dooradering

Water

Schoon oppervlakte- en grondwater

Goede toestand grondwaterlichamen

Goede zoetwaterbeschikbaarheid

Klimaat

Reductie van uitstoot broeikasgassen.

Koolstofvastlegging

Samenvattend overzicht regionale doelen Rijk-NPLG

Opgenomen als Tabel 2.1 in Ontwikkeldocument NPLG (november 2022)

- Bekend en vastgesteld
- Indicatief gemaakt via startnotitie NPLG
- Nationaal doel geactualiseerd of nieuw (indicatief) bekend gemaakt via Kamerbrief NPLG november 2022. De verdeling van deze opgaven naar provincie volgt begin 2023.

Natuur	Water	Klimaat (broeikasgassen)
30% natuurherstel Vogel- en habitatrictlijn (VHR) (2030). <i>Richtinggevende</i> landelijke areaal- en kwaliteitsopgave natuur tbv 30% VHR en de gunstige staat van instandhouding (gSvl)	Concentratie nutriënten (P en N) in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Emissiereductieopgaven broeikasgassen veenweiden voor 6 provincies (2030), als onderdeel van de nationale opgave Broeikasgassen landgebruik optellend tot 1 Mton CO ₂ eq (2030).
Per provincie een (richtinggevende) ruimtelijke vertaling van benodigde stikstofreductie. Deze inzet is onderdeel van de totaal benodigde stikstofreductie die nodig is voor de landelijke doelen: <ul style="list-style-type: none"> • 2025: 50% areaal met stikstofgevoelige habitats binnen N2000 onder de kritische depositiewaarde • 2030: 74% areaal met stikstofgevoelige habitats binnen N2000 onder kritische depositie waarde 	Concentraties gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Landelijke emissiereductieopgave broeikasgassen voor de veehouderij en akkerbouw (mestaanwending in de akkerbouw) van 5 Mton CO ₂ eq (in 2030). Nog te verdelen per provincie, op basis van een nog nader te bepalen verdeelsleutel. Om te voldoen aan de Global Methane Pledge dient met het NPLG in de veehouderij en akkerbouw een methaanemissiereductie van minimaal 3,82 Mton CO ₂ eq te zijn gerealiseerd in 2030.
Areaal opgave per provincie voor nieuw bos (2030), optellend tot 37.400 ha	Grondwaterlichamen voldoen aan de norm voor een goede kwantitatieve toestand (2027)	Landelijke koolstofvastlegging in bomen/bos/natuur van 0,4 - 0,8 Mton CO ₂ eq en in landbouwbodems van 0,5 Mton CO ₂ eq (2030). (Bomen/bos/natuur gerealiseerd via bossenstrategie).
Resterende opgave areaal per provincie voor Natuur Netwerk Nederland (NNN), optellend tot 40.571 ha (2027)	Beleid, inrichting en beheer aangepast aan het veranderde klimaat. Schade en ontwrichting door weersextremen zoveel mogelijk beperken (2050)	
Hydrologische condities N2000-gebieden op orde (2027)		
10% groenblauwe dooradering (2050), waarvan de helft van de opgave in 2030 gerealiseerd is		

Rijksdoelen regionaal doorvertaald

Natuur	Water	Klimaat
VHR: Lepelaarplassen, Oostvaardersplassen, Vollenhovermeer	KRW-normen vastgelegd in Watersysteem blijvend op orde en Stroomgebiedsbeheerplan Rijn, Maas, Schelde en Eems 2022-2027	Veenweiden: niet op Flevoland van toepassing
Verbeteren natuurtypen: open akkerland, (natte) dooradering, moerassen, vochtige graslanden, rijke graslanden en akkers		Emissiereductieopgave broeikasgassen voor veehouderij en akkerbouw: 0,1 Mton CO ₂ eq (2030)
Stikstof: Flevolandse Aanpak Stikstof (FAS)		
Bossenstrategie: 1.700 ha voor 2050, waarvan 1.200 ha voor 2030		
NNN in Flevoland: 103 ha		
10% groenblauwe dooradering (2050), waarvan de helft van de opgave in 2030 gerealiseerd is		

Betrokken bij NPLG

- Agrarische ondernemers
- Inwoners
- Terreinbeheerders
- Bedrijven
- Gemeenten
- Waterschap
- Maatschappelijke organisaties
- Drinkwatermaatschappij
- ...

Oplossingsrichtingen

Overgangszones bv
akkerranden, struweel,
strokenteelt,
extensivering

Groenblauwe
dooradering

Aanplant op
boerenerven bv
bomen, struwelen,
heggen

Roekomstbestendige
teeltsystemen

Hooginnovatieve
(natuurinclusieve)
landbouw

Nevenfuncties/
aanvullende
verdienmodellen

Korte voedselketen
(boer tot bord)

Overgangszones met
voedselproductie en
leefomgeving

Nieuwe beleefbare
natuur

Innovatie
(precisielandbouw,
data, machines)

(deel)stoppers,
verplaatsters

Doorontwikkelen
duurzame landbouw

Teelt natuurlijke
bouwmaterialen

Energiezuinige en
emissie-arme
stallen, teelten en
voedselketens

Eiwitrijke en vezelrijke
teelten

Kennisontwikkeling
en deling. Uitrollen
proeftuinen

Agrarisch natuurbeheer
door bv soortenbeheer,
bodembeheer

Gebiedsplan stikstof

- Onderdeel Provinciaal Programma Landelijk Gebied
- Indienen 1 juli 2023
- Gebiedsproces oostrand Noordoostpolder
- Algemene maatregelen

Gebiedsproces NOP

Aanpak

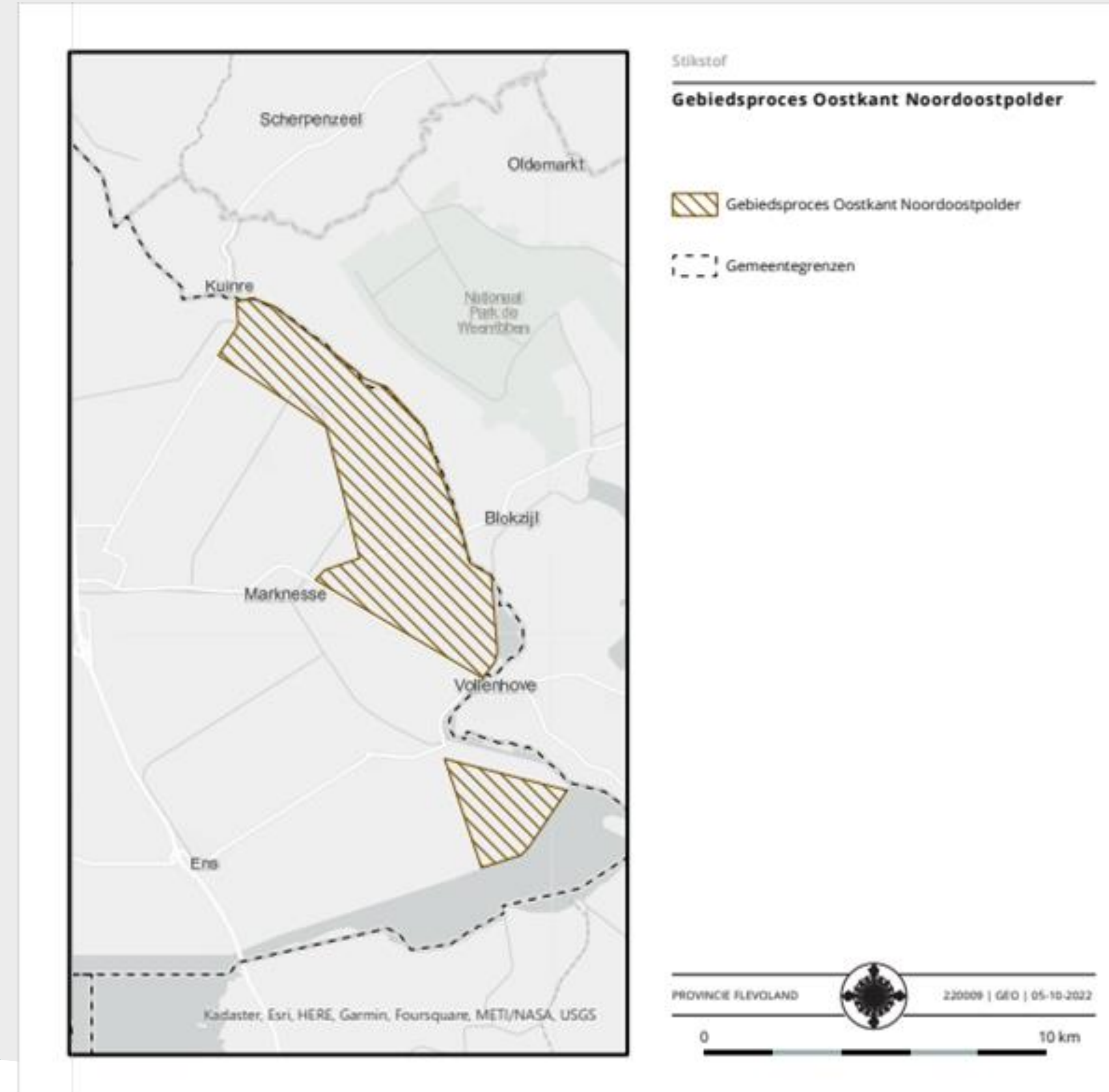
- In gesprek met gebied
- Bottom-up
- Vrijwillig

Kerngegevens gebied

- Totaal 88 agrarische bedrijven
 - 2/3 akkerbouw (63)
 - 1/3 veehouderij(tak) (25)

Vertrekpunt provincie

- 50-70% emissiereductie uit stallen (rest provincie 20%)
- 20% reductie veldemissies (rest provincie 20%)

Rekening houden met

- Legalisatie PAS-melders
- Landbouwakkoord; gevolgen Flevoland
- Gebiedsprogramma: kijken naar wat kan!

